

СТ А Н О В И Щ Е

От: *Доц. д-р Стоян Кирилов Танчев, преподавател в ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград;
Научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“*

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление (отбрана и сигурност)“ в УНСС.*

Автор на дисертационния труд: *Мартин Владимиров Тинчев*
Тема на дисертационния труд: *Методика за противодействие на енергийната бедност в България и ЕС.*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №3757/21.11.2025 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Национална и регионална сигурност“ при факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС по научна специалност „Икономика и управление (отбрана и сигурност)“ съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС №241/04.02.2021 г. Обучението е осъществено в самостоятелна форма през периода 27.01.2021-27.01.2024 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд се отличава с обективност, логическа последователност и задълбоченост от теоретичен и емпиричен характер и завършва с обективни изводи и препоръки. Разработката е структурирана в следната последователност- увод, три глави, заключение, приноси,

използвана литература и приложения с общ обем от 209 стандартни страници.

В основния текст са представени 31 фигури и 1 таблица. Библиографска справка показва, че са използвани 169 източника от които 16 на български език и 153 на английски език.

Дисертационният труд е посветен на значим и актуален проблем, който изследва енергийната бедност в България и ЕС. Темата е изключително актуална тъй като, както в България, така и в страните от ЕС има социални групи от хора, които са застрашени от попадне в обхвата на енергийно бедните хора.

Проблемите свързани с увеличаващото се неравенство, геополитическата обстановка, повишаването цените на енергийните ресурси и климатичните промени са фактори, които водят след себе си до увеличаване дела на енергийно бедните хора.

Решаването на тези задачи е свързано с приемане и последващо прилагане на подходящи държавни политики. Предприемането на мерки от страна на правителствата е възможност най-уязвимите групи от хора да не попаднат в обхвата на енергийната бедност.

В съдържателен план докторантът е извел структурирано конкретни доводи, които убедително обосновават актуалността и значимостта на темата на дисертацията.

Обектът и предметът на дисертационния труд са правилно дефинирани. Докторант Мартин Тинчев защитава тезата, че *„Липсата на ясни, единни дефиниции не е толкова голям проблем, колкото е възможност. Различните определения отразяват различни национални особености, които е абсолютно необходимо да бъдат вземани предвид при борбата с енергийната бедност. Това е възможност за обмяна на добри практики, където на ниво ЕС-27 всяка от държавите може да преосмисли методите и мерките, прилагани в останалите, за да адаптира най-подходящите за своята ситуация“*.

Целта поставена пред дисертационния труд е да се аранжират и оценят прилаганите методи и мерки за борба с енергийната бедност, за да бъдат установени проблемите и добрите практики, и на тази основа да се въведе подходяща методика за противодействие.

Докторант Мартин Тинчев поставя и пет изследователски задачи, като тяхното решаване, ще позволи реализацията на поставената цел в дисертационния труд.

Използваният методически инструментариум е релевантен и адекватен на формулираният обект на изследване.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В дисертационния труд са използвани различни методи и подходи за доказване на защитаваната теза. Докторант Мартин Тинчев изучава и последователно прилага качествени и количествени методи, индуктивни и дедуктивни методи и анкетно проучване. Използвани са първични и вторични данни.

С оглед на използваните методи считам, че те са подходящ инструментариум за анализ на поставения пред дисертационния труд обект на изследване.

За емпиричната част на дисертационния труд е подготвено анкетно проучване, което включва 20 затворени въпроса. В проучването са участвали 111 респондента, които докторантът разделя на две групи. Първата група обхваща 54 респонденти, които са служители на Комисията за енергийно и водно регулиране. Втората група обхваща 57 респонденти, които са граждани избрани на случаен принцип. Въпросите в анкетното проучване са правилно формулирани и дават възможност за обективни отговори от респондентите. Разделянето на изследването на две групи извадки и сравняване на получените емпирични резултати са особено ценна част на изследването. Емпиричните резултати от проведеното анкетно проучване са правилно коментирани от докторанта.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Докторант Мартин Тинчев е формулирал шест научни приноса, които са:

1. Обосновано е собствено разбиране и работна дефиниция за енергийна бедност, съобразена със спецификата на България и европейския контекст, включително граничните режими на бедност и уязвимост, в следствие на което са идентифицирани основните групи уязвими домакинства и факторите, които най-силно обуславят риска от енергийна бедност в национален и регионален план.

2. Оценени са европейските стратегически документи и инструменти (NECP, Green Deal, REPowerEU и др.) и е анализирано тяхното отражение върху управлението на енергийната бедност в България. Направено е критично сравнение между подходите в ЕС и прилаганите в България мерки, като са очертани празнини и несъответствия в националната политика. Очертани са възможности за по-добро използване на европейски и национални финансови инструменти за подкрепа на уязвими домакинства и за дългосрочно намаляване на енергийната бедност.

3. Формулирани са конкретни препоръки за усъвършенстване на националните политики и целеви мерки за намаляване на енергийната

бедност (социални тарифи, енергийна ефективност в жилищата, информационни кампании и др.). Направен е опит да се създаде база знания и аналитична рамка, които могат да бъдат използвани от държавни институции, местни власти и НПО при разработване и мониторинг на политики в областта на енергийната бедност.

4. Систематизирани са теоретични подходи (ЛИНС, разходни, консуматорски и др.) и е изграден интегриран аналитичен модел за изследване на енергийната бедност. Предложен е набор от адаптирани и нови индикатори за оценка на енергийната бедност и енергийната уязвимост, приложими към националната статистика и мониторинга на политики.

5. Разработен е методически апарат за измерване на енергийната бедност, комбиниращ обективни статистически индикатори (EU-SILC, EUROSTAT и др.) и субективни самооценки на домакинствата.

6. Извършен е емпиричен анализ на разпространението и динамиката на енергийната бедност в България по социално-икономически, демографски и регионални признаци за периода след 2010 г. и се допълват наличните статистически данни като се дава картина на поведенческите и нагласните аспекти на енергийната бедност.

Изведените приносните моменти са релевантни и обективно потвърждават изпълнението на поставените цели и задачи на изследването.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Мартин Тинчев е представил четири публикации, свързани с темата на дисертационния труд. Представените публикации са 2 бр. статии в научни списания и 2 бр. доклади от научни конференции. Всички публикации отразяват теоретични изводи и емпирични резултати на отделни части на дисертацията.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът отговаря на всички нормативни изисквания и адекватно представя структурата, съдържанието и научния принос на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Рецензията представлява задълбочено и комплексно изследване от теоретичен и емпиричен характер, който анализира причините за енергийната бедност в България и страните от ЕС.

Нямам съществени критични бележки. Към докторанта имам следните въпроси:

1. Съществуват ли рискове в дългосрочен план от увеличаване на енергийно бедните хора в България и ЕС в резултат на сключената зелена сделка в Европа?
2. Как се отразяват климатичните промени през последното десетилетие върху динамиката на енергийната бедност в България и ЕС и какви политики са предприети?

8. Заключение

Представеният от докторант Мартин Тинчев дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. На базата на установените научни приноси и достойнства на дисертационния труд изразявам своето положително становище и предлагам на членовете на Уважаемото научно жури на Мартин Тинчев да бъде присъдена образователната и научна степен “доктор” по научната специалност „Икономика и управление (отбрана и сигурност)“, професионално направление 3.8. Икономика.

17.12.2025 г.
Благоевград

Подпис:

OPINION

*By Associate Professor Stoyan Kirilov Tanchev, Lecturer at South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad.
Scientific specialty "Finance, Money Circulation, Credit, and Insurance"*

Subject: dissertation for the educational and scientific degree of 'Doctor' in the field of 'Economics and Management (Defence and Security)' at the University of National and World Economy.

Author of the dissertation: *Martin Vladimirov Tinchev*
Dissertation topic: *Methodology for combating energy poverty in Bulgaria and EU*

Grounds for the opinion: Participation in the scientific jury for the defence of the dissertation, in accordance with Order No. 3757 of 21/11/2025 by the Rector of the University of National and World Economy.

9. Information about the doctoral candidate:

The doctoral student studied in a doctoral program at the Department of National and Regional Security at the Faculty of Infrastructure Economics at the University of National and World Economy (UNWE) in the scientific field of Economics and Management (Defense and Security) in accordance with Order No. 241/04.02.2021 of the Vice-Rector for Scientific Research at UNWE. No. 241/04.02.2021. The training was carried out independently between 27 January 2021 and 27 January 2024.

10. General characteristics of the dissertation

The dissertation is distinguished by its objectivity and logical consistency, as well as the depth of its theoretical and empirical content. It concludes with objective findings and recommendations.

The dissertation is structured as next follows: introduction; three chapters; conclusion; contributions; references; and appendices. It has a total length of 209 standard pages.

The main text contains 31 figures and one table. The bibliography shows that 169 sources were used, 16 of which are in Bulgarian and 153 of which are in English.

The dissertation examines energy poverty in Bulgaria and the EU. The topic is relevant because, both in Bulgaria and in EU countries, there are social groups of people who are at risk of falling into energy poverty.

Problems relating to inequality, geopolitics, rising energy prices and climate change are all factors that contribute to an increase in the proportion of people living in energy poverty.

These problems can be solved by adopting and implementing appropriate government policies. Such measures can prevent the most vulnerable groups from falling into energy poverty.

The doctoral student has presented structured and specific arguments that convincingly demonstrate the relevance and significance of the dissertation topic.

The subject and topic of the dissertation have been defined correctly. Doctoral student Martin Tinchev argues that *“The lack of clear, uniform definitions is an opportunity rather than a problem. Different definitions reflect different national characteristics that must be considered in the fight against energy poverty. This is an opportunity for countries in the EU-27 to exchange good practices and rethink the methods and measures applied by others, adapting them to their own situations”*.

The dissertation aims to evaluate the methods and measures used to combat energy poverty, identify problems and good practices, and introduce an appropriate methodology to address them.

Doctoral student Martin Tinchev has formulated five research tasks that, once completed, will enable him to achieve the goal set out in his dissertation.

The methods employed are both relevant and adequate for the subject of the study.

11. Evaluation of scientific and applied scientific results

The dissertation employs a variety of methods and approaches. PhD student Martin Tinchev applies qualitative and quantitative methods, inductive and deductive methods, and a questionnaire survey. He uses primary and secondary data.

These methods are the appropriate tools for analysing the subject of the dissertation.

For the empirical part of the dissertation, a questionnaire survey was prepared, which includes 20 closed questions. The study involved 111 respondents, whom the doctoral student divided into two groups. The first group comprises 54 Energy and Water Regulatory Commission employees. The second group comprises 57 respondents who are randomly selected citizens. The survey questions are correctly formulated, allowing respondents to provide

objective answers. The study is divided into two groups of samples. The empirical results obtained are then compared. This is a particularly valuable part of the study. The empirical results of the survey are correctly commented on by the doctoral student.

12. Assessment of scientific and applied scientific contributions

PhD student Martin Tinchev has formulated six scientific contributions, which are:

7. A reasonable understanding and working definition of energy poverty has been developed, taking into account the specific characteristics of Bulgaria and the European context, including the thresholds of poverty and vulnerability, as a result of which the main groups of vulnerable households and the factors that most strongly determine the risk of energy poverty at national and regional level have been identified.

8. European strategic documents and instruments (NECP, Green Deal, REPowerEU, etc.) have been assessed and their impact on energy poverty management in Bulgaria has been analyzed. A critical comparison is made between the approaches in the EU and the measures applied in Bulgaria, highlighting gaps and inconsistencies in national policy. Opportunities are identified for better use of European and national financial instruments to support vulnerable households and reduce energy poverty in the long term.

9. Specific recommendations have been formulated for improving national policies and targeted measures to reduce energy poverty (social tariffs, energy efficiency in housing, information campaigns, etc.). An attempt has been made to establish a knowledge base and analytical framework that can be used by state institutions, local authorities, and NGOs in developing and monitoring policies in the field of energy poverty.

10. Theoretical approaches (LIHC, expenditure, consumption, etc.) have been systematized and an integrated analytical model for studying energy poverty has been developed. A set of adapted and new indicators for assessing energy poverty and energy vulnerability, applicable to national statistics and policy monitoring, has been proposed.

11. A methodological framework for measuring energy poverty has been developed, combining objective statistical indicators (EU SILC, EUROSTAT, etc.) and subjective self-assessments by households.

12. An empirical analysis of the spread and dynamics of energy poverty in Bulgaria by socio-economic, demographic, and regional characteristics for the period after 2010 has been carried out, and the available statistical data has been supplemented by providing a picture of the behavioral and attitudinal aspects of energy poverty.

The contributions highlighted are relevant and confirm the achievement of the research objectives and tasks.

13.Evaluation of publications related to the dissertation

Martin Tinchev has presented four publications related to the topic of his dissertation. The publications presented are two articles in scientific journals and two reports from scientific conferences. All publications reflect theoretical conclusions and empirical results of individual parts of the dissertation.

14.Abstract evaluation

The dissertation adheres to all regulatory requirements and provides a comprehensive presentation of its structure, content, and scientific contributions.

15.Critical comments, recommendations, and questions

This dissertation review is an in-depth, comprehensive, theoretical and empirical study analysing the causes of energy poverty in Bulgaria and other EU countries.

I have no significant critical comments. However, I do have a few questions for the doctoral student.

3. Are there any long-term risks of an increase in energy poverty in Bulgaria and the EU as a result of the Green Deal in Europe?

4. How has climate change over the last decade affected the dynamics of energy poverty in Bulgaria and the EU, and what policies have been adopted?

16.Conclusion

The dissertation presented by doctoral student Martin Tinchev meets the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria. Based on the scientific contributions and merits of the dissertation, I am pleased to express my positive opinion and propose to the Honourable Scientific Jury that Martin Tinchev be awarded the educational and scientific degree of 'Doctor' in the field of 'Economics and Management (Defence and Security)', professional field 3.8. Economics.

17.12.2025 г.
Благоевград

Подпис: